

Korte handleiding Detailformulier

Het Detailformulier is bedoeld voor het doorgeven van gedetailleerde waarnemingen van Rode-Lijstsoorten en andere bijzondere soorten. Voor soorten uit het Bedreigde-Soortenproject (zie verderop) wordt het BSP-formulier ingevuld. De belangrijkste te verzamelen details zijn nauwkeurige coördinaten (hectometer, decameter of zelfs meter) en nauwkeurige aantalschattingen van populaties. Het Detailformulier verzamelt gegevens over een km-hok of delen daarvan, bijvoorbeeld een (natuur)terrein of perceel. Het detailformulier vervangt het Rode-Lijstformulier.

In sommige gebieden zijn bepaalde Rode-Lijstsoorten vrij algemeen (bijvoorbeeld Kamgras op dijken of Wilde agrimonie in de duinen). Het is dan niet aantrekkelijk, maar ook niet nodig om moeite te doen om veel gedetailleerde gegevens te verzamelen. Een richtlijn kan zijn om het aantal gedetailleerde waarnemingen van een soort dan te beperken tot 5 per km-hok, bijvoorbeeld op de plekken met de grootste populaties.

Het formulier bestaat uit twee delen:

1. kop, met gegevens over waarnemer, km-hok, geïnventariseerd gebied, jaar, bezoekdata
2. populatiegegevens, met gedetailleerde verspreidingsgegevens, abundantie en overige populatiegegevens

1. kop

Graag alle velden invullen. Waarnemers zónder waarnemersnummer wordt gevraagd ook adresgegevens in te vullen, waarnemers mét waarnemersnummer kunnen volstaan met hun naam. In het vakje km-hok/situatieschets graag een kopie van de topografische kaart plakken of een schets van de topografie geven, met daarop de looproute of het geïnventariseerde gebied (globaal). Als een ander gebied dan het hele km-hok is bezocht dit ook graag aangeven bij inventarisatiegebied. Van het km-hok kunnen alleen de Amersfoort- (oftewel RD-)coördinaten worden ingevuld, níet de uurhok- of atlasblokcode!

2. populaties

Hier worden de in het km-hok of inventarisatiegebied voorkomende populaties of groeiplaatsen beschreven. Per populatie van een soort worden de volgende zaken vastgelegd:

nr.: soortnummer uit Heukels' flora (ook te vinden op Streeplijst, Rode Lijst of Standaardlijst).

soortnaam: wetenschappelijke of Nederlandse soortnaam

x-coör/y-coör: gedetailleerde coördinaten binnen het km-hok (h= hectometer, d= decameter, m= meter).

Deze zijn af te lezen van een kaart (meestal tot op hectometer nauwkeurig) of van een GPS (tot op decameter of meter nauwkeurig). Als meter- of decametergegevens niet zijn verzameld, deze velden graag leeg laten. Waarnemers die nog niet ervaren zijn in het geven van coördinaten binnen een km-hok, kunnen de nummers (1-5) gebruiken om op het kaartje met km-hok/situatieschets aan te geven waar de groeiplaatsen zich bevinden.

telwijze: hier wordt aangegeven hoe de populatieomvang geteld of geschat is. Bij voorkeur wordt voor de meeste soorten het aantal exemplaren (exx) geschat. De uitzonderingen staan op de achterzijde van het formulier. Meer instructie over telwijzen volgt in een nieuwe uitgebreide handleiding, maar is ook te vinden in de oude handleiding van het LMF-A.

aantal: hier wordt het aantal volgens de telwijze aangegeven, bij een meer exacte aantalsbepaling als getal, maar anders als letter volgens de schaal die op de achterzijde van het formulier staat. Bij een herhalingsopname (exact dezelfde populatie is één of meer jaren geleden al bezocht) is het ook mogelijk om een nul in te vullen als de soort na goed zoeken op de oude groeiplaats niet meer is teruggevonden.

eigenaar: het is van belang om - waar mogelijk - te weten wie de eigenaar is van de grond waar de populatie groeit. Deze eigenaar kan dan eenvoudig worden geïnformeerd, bijvoorbeeld om rekening te houden met de populatie in zijn terrein.

IPI: graag aangeven in welk biotoop de soort is gevonden. Een legenda met de belangrijkste IPI-coderingen staat op de achterzijde van het formulier. Meer over IPI volgt in een nieuwe handleiding.

status: hier wordt voor zover mogelijk een uitspraak verwacht of de populatie wild is of niet. Als de soort duidelijk is aangeplant, ingezaaid of adventief (verspreid door vervoer van grond e.d.) kan dat worden aangegeven. Als een populatie ongeacht zijn eventuele voorgeschiedenis zichtbaar enige ouderdom heeft of zich gemakkelijk verjongt en verspreidt, kan deze lokaal als verwilderd worden beschouwd. In alle andere gevallen, ook bij twijfel van de waarnemer, gaan we er van uit dat het een wilde populatie is.

opmerking: hier kunnen opmerkingen over de populaties of (ontwikkelingen in) het gebied worden gemaakt, of kan worden aangegeven dat het gebied één of meer jaar eerder is bezocht (herhalingsopname).

Het is niet verplicht de rechter kolommen (eigenaar, IPI en status) in te vullen, bijvoorbeeld niet voor de minder zeldzame Rode-Lijstsoorten. Wel graag minimaal coördinaten, telwijze en aantal invullen.

Andere formulieren

Naast het Detailformulier hanteert FLORON de volgende formulieren:

Streeplijst: totaalinventarisaties van (delen van) km-hokken.

Losse waarnemingen: voor een beperkt aantal soorten (max. 32) in een km-hok **ó**f voor waarnemingen van één soort in meerdere km-hokken (max. 16).

Meldingskaartje: losse bijzondere meldingen, bijvoorbeeld van “nieuwe” soorten (exoten, adventieven, soorten zonder soortnummer) of van soorten buiten hun bekende verspreidingsgebied (“nieuw op de waddeneilanden”), voor zover geen Rode-Lijstsoorten.

BSP-formulier: detailwaarnemingen van soorten uit het Bedreigde-Soortenproject (BSP).

NIET OP DETAILFORMULIER

BSP-soorten voor de jaren 2003-2005. Deze soorten bij voorkeur **niet** op een Detailformulier opnemen, maar op een BSP-formulier of later hierop overnemen. Formulieren zijn verkrijgbaar bij Districtcoördinator of Landelijk Bureau.

De soorten met een asterisk (*) worden in 2005 geactualiseerd.

Epipactis palustris en *Parnassia palustris* zijn te algemeen om overal te actualiseren en kunnen wel op een Detailformulier worden opgeschreven.

3	<i>Aceras anthropoprum</i> , Poppenorchis	643	<i>Hypericum canadense</i> , Canadees hertshooi *
44	<i>Alyssum alyssoides</i> , Bleek schildzaad	648	<i>Hypericum montanum</i> , Berghertshooi *
61	<i>Antennaria dioica</i> , Rozenkransje	668	<i>Isoetes echinospora</i> , Kleine biesvaren *
79	<i>Apium repens</i> , Kruidend moerasscherm	667	<i>Isoetes lacustris</i> , Grote biesvaren *
88	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> , Berendruif	677	<i>Juncus capitatus</i> , Koprus
1609	<i>Asplenium viride</i> , Groensteel	721	<i>Legousia speculum-veneris</i> , Gr. spiegelklokje *
177	<i>Calepina irregularis</i> , Kalkraket	749	<i>Listera cordata</i> , Kleine keverorchis *
191	<i>Campanula glomerata</i> , Kluwenklokje	754	<i>Lobelia dortmanna</i> , Waterlobelia
210	<i>Carduus tenuiflorus</i> , Tengere distel	764	<i>Ludwigia palustris</i> , Waterlepelkje *
222	<i>Carex digitata</i> , Vingerzegge	803	<i>Melampyrum arvense</i> , Wilde weilt
230	<i>Carex ericetorum</i> , Heidezegge *	817	<i>Mentha pulegium</i> , Polei *
236	<i>Carex hostiana</i> , Blonde zegge	833	<i>Moneses uniflora</i> , Eenbloemig wintergroen
278	<i>Centaurea calcitrapa</i> , Kalketrip	834	<i>Monotropa hypopitys</i> , Stofzaad *
290	<i>Cephalanthera longifolia</i> , Wit bosvogeltje	861	<i>Neottia nidus-avis</i> , Vogelnestje
301	<i>Ceterach officinarum</i> , Schubvaren	881	<i>Ophrys insectifera</i> , Vliegenorchis
324	<i>Cicendia filiformis</i> , Draadgentiaan	887	<i>Orchis mascula</i> , Mannetjesorchis
330	<i>Cirsium acaule</i> , Aarddistel	888	<i>Orchis militaris</i> , Soldaatje
332	<i>Cirsium dissectum</i> , Spaanse ruiter	891	<i>Orchis purpurea</i> , Purperorchis
344	<i>Coeloglossum viride</i> , Groene nachtorchis	892	<i>Orchis simia</i> , Aapjesorchis
356	<i>Cornus suecica</i> , Zweedse kornoelje	900	<i>Orobanche lutea</i> , Rode bremraap *
376	<i>Crithmum maritimum</i> , Zeevenkel	905	<i>Orobanche rapum-genistae</i> , Grote bremraap
377	<i>Cucubalus baccifer</i> , Besanjelier *	921	<i>Parnassia palustris</i> , Parnassia *
389	<i>Cystopteris fragilis</i> , Blaasvaren	942	<i>Pinguicula vulgaris</i> , Vetblad
402	<i>Dianthus armeria</i> , Ruige anjer	951	<i>Platanthera chlorantha</i> , Bergnachtorchis
776	<i>Diphasiastrum tristachyum</i> , Kleine wolfsklauw	966	<i>Polygonatum verticillatum</i> , Kranssalomonszegel *
416	<i>Drosera longifolia</i> , Lange zonnedauw	1042	<i>Ranunculus arvensis</i> , Akkerboterbloem *
461	<i>Epipactis palustris</i> , Moeraswespenorchis *	1147	<i>Scabiosa columbaria</i> , Duifkruid *
477	<i>Eriophorum gracile</i> , Slank wollegras	1148	<i>Scandix pecten-veneris</i> , Naaldenkervel *
478	<i>Eriophorum latifolium</i> , Breed wollegras	1166	<i>Scorzonera humilis</i> , Kleine schorseneer *
304	<i>Erysimum cheiri</i> , Muurbloem	1240	<i>Spiranthes spiralis</i> , Herfstschroeforchis
497	<i>Euphorbia paralias</i> , Zeewolfsmelk	1244	<i>Stachys officinalis</i> , Betonie *
527	<i>Filipendula vulgaris</i> , Knolspirea	1269	<i>Teucrium botrys</i> , Trosgamander *
562	<i>Gentianella amarella</i> , Slanke gentiaan	1270	<i>Teucrium chamaedrys subsp. ger.</i> , Echte gamander *
563	<i>Gentianella campestris</i> , Veldgentiaan	1271	<i>Teucrium montanum</i> , Berggamander *
565	<i>Gentianella ciliata</i> , Franjgentiaan	1272	<i>Teucrium scordium</i> , Moerasgamander
578	<i>Geum rivale</i> , Knikkend nagelkruid	1278	<i>Thesium humifusum</i> , Liggend bergvlas *
590	<i>Goodyera repens</i> , Dennenorchis	1288	<i>Torilis arvensis</i> , Akkerdoornzaad *
591	<i>Gratiola officinalis</i> , Genadekruid	1313	<i>Tuberaria guttata</i> , Gevlekt zonneroosje *
593	<i>Gymnadenia conopsea</i> , Grote muggenorchis	1330	<i>Vaccinium uliginosum</i> , Rijsbes
608	<i>Herminium monorchis</i> , Honingorchis	1379	<i>Viola lutea subsp. calaminaria</i> , Zinkviooltje
633	<i>Holosteum umbellatum</i> , Heelbeen *	1389	<i>Viola persicifolia</i> , Melkviooltje
778	<i>Huperzia selago</i> , Dennenwolfsklauw *		